

Vraagbaak: Kwaliteitsbeeld in Generiek kompas

Geplaatst op 13 november 2025

Cliëntenraden hebben een belangrijke rol bij het maken van het Kwaliteitsbeeld in de verpleeghuizen en zorg thuis. Hoe kan de cliëntenraad invloed uitoefenen? Dit artikel verscheen in de herfsteditie van LOC tijdschrift Zorg & Zeggenschap 2025.

Wat is het kwaliteitsbeeld?

In het Generiek kompas staat dat iedere zorgorganisatie jaarlijks vóór 31 maart een Kwaliteitsbeeld moet maken. Daarin geeft de zorgorganisatie aan wat de kwaliteit van de zorg en welzijn is, wat goed gaat, wat beter kan. Er staat in welke acties de organisatie heeft ondernomen om te verbeteren en welke plannen er zijn voor het volgende jaar. De vorm is vrij. Het mag bijvoorbeeld een boekje maar ook een film zijn. In ieder geval moeten de vijf bouwstenen uit het Generiek kompas erin terugkomen.

Waarom deze nieuwe vorm?

Het oude jaarverslag kende veel verplichtingen met meetsystemen. Nu hebben organisaties meer ruimte om zelf te bepalen hoe ze leren en ontwikkelen. En ook hoe ze aan de samenleving laten zien wat ze doen.

Wat is de bedoeling van het Kwaliteitsbeeld?

Het Generiek kompas wil bereiken dat zorgorganisaties continu bezig zijn om met alle betrokkenen te leren en te ontwikkelen. Niet op één moment in het jaar, maar gedurende het héle jaar. Het gaat dus om een cyclus die steeds doorgaat. Waarbij het Kwaliteitsbeeld één keer per jaar laat zien hoe dat leren en ontwikkelen gaat.

Wat is de rol van de cliëntenraad?

Het is de bedoeling dat de cliëntenraad en ook de personeelsvertegenwoordiging continu betrokken zijn bij het leren en ontwikkelen. Zodat je met elkaar werkt aan verbeteringen. Op iedere locatie en ook centraal in de organisatie. De cliëntenraad is ook betrokken bij de vraag wat daarvan in het Kwaliteitsbeeld terecht komt. Op grond van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz 2018) heeft de

cliëntenraad een instemmingsrecht op het gebied van kwaliteit.

Waarom wordt 31 maart vaak niet gehaald?

Veel zorgorganisaties gaan met het Kwaliteitsbeeld om alsof het het oude jaarverslag is. De kwaliteitsmedewerker op het hoofdkantoor schrijft het Kwaliteitsbeeld met de deadline 31 maart. Soms mag de cliëntenraad daar advies over geven, maar vaak ook niet. Terwijl het de bedoeling is dat het een continu proces is waar de lokale en centrale cliëntenraden doorlopend bij betrokken zijn. En gaat het veel minder om de deadline maar het continu met elkaar werken aan kwaliteit.

Wat vindt LOC?

LOC vindt het een gemiste kans als zorgorganisaties de mogelijkheden die het kompas biedt onvoldoende benutten. Er is een veel grotere vrijheid dan voorheen met minder bureaucratie. Maar we zien nog te veel zorgorganisaties die op een traditionele wijze aan kwaliteit werken. En daar onvoldoende een continu proces met cliëntenraden en personeel van maken. Ook zien we dat zorgorganisaties voor de hele organisatie een Kwaliteitsbeeld maken. Terwijl iedere locatie anders is en er grote verschillen in kwaliteit zijn tussen locaties.

Wat kunnen cliëntenraden doen?

Om te zorgen dat het Kwaliteitsbeeld de positie krijgt die het Generiek kompas beoogt, kunnen lokale en centrale cliëntenraden het continu leren en ontwikkelen op de agenda zetten bij de manager/bestuurder. Waarbij ook een continue rol is voor de cliëntenraad. Bijvoorbeeld door een ongevraagd advies te geven. Ook kan de cliëntenraad bij LOC om een training vragen hoe je je positie kiest bij het Generiek kompas en het Kwaliteitsbeeld. En hoe je als lokale en centrale cliëntenraden je rol in de praktijk vormgeeft.

Leergang Generiek Kompas

Daarnaast kun je je binnenkort aanmelden voor de Leergang Generiek Kompas, welke nog in ontwikkeling is. Een aantal onderdelen zijn klaar en te vinden via deze link: [Webinar Generiek Kompas + aankondiging leergang – LOC Cliëntenraden](#). Daar kun je ook aangeven dat je een seintje wilt krijgen als de bewaarkaart en de training ontwikkelt zijn.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Adviesonderwerpen van de cliëntenraad](#), [Kwaliteit van de verpleeghuiszorg](#), [Kwaliteit wijkverpleging](#), [Hulpmiddelen voor de cliëntenraad](#), [Dienstverlening \(mede\)zeggenschap voor Waardevolle zorg](#)

Trefwoorden: [generiek kompas](#), [zorg en zeggenschap](#)